

Różaneczniki

Dostojne piękno

TEKST ANNA CIEPŁUCHA

ANNA CIEPLUCHA
Współprowadzona przez autorkę szkółka specjalizuje się w produkcji roślin wrzosowatych, m.in. różaneczników
www.cieplucha.com.pl

Różaneczniki zachwycają kolorami kwiatów, obfitym kwitnieniem, **skórzastymi zimozielonymi liśćmi i różnorodnym pokrojem** – to bez wątpienia jedno z najbardziej efektownych krzewów w przydomowych ogrodach

1 Wielobarwne kompozycje różanecznikowe wprowadzą do ogrodu pozytywny nastrój

Nepal, Birma i południowo-zachodnie Chiny to rejony naturalnego występowania różaneczników (*Rhododendron*). Te piękne krzewy są filogenetycznie bardzo stare – na naszej planecie pojawiły się już 50 mln lat temu, o czym świadczą znalezione w Europie i Ameryce Północnej skamieniałości. Zachowane w nich fragmenty różaneczników przypominają te obecnie dziko rosnące w Azji.

Rodzaj różanecznik (*Rhododendron*) należy do rodziny wrzosowatych (*Ericaceae*) i zalicza się do niego również azalie. Znanych jest ponad tysiąc gatunków różaneczników oraz prawie 30 tysięcy odmian wyhodowanych na przestrzeni 150 lat. Różnią się one nie tylko kolorystyką kwiatów, lecz także m.in. pokrojem czy siłą wzrostu: od kilkucentymetrowych krzewinek, poprzez

formy epifityczne, do silnie rosnących krzewów osiągających ponad 20 m wysokości.

Historia różaneczników

Nazwy *rhododendron* użył po raz pierwszy w 1576 roku Francuz de Lobel. Pochodzi ona od greckiego *rhodon* – róża i *dendron* – drzewo. Polski termin „różanecznik” jest jego tłumaczeniem, ale popularnie używa się również spolszczonej nazwy „rododendron”. Pierwsze różaneczniki uprawiane były w ogrodach angielskich już w połowie XVIII wieku. Były to głównie gatunki różaneczników: kosmaty (*Rh. hirsutum*), szary (*Rh. canescens*), lepki (*Rh. viscosum*), pontyjski (*Rh. ponticum*) lub fioletowy (*Rh. catawbiense*). Nieznane dotąd, pięknie kwitnące

krzewy szybko zyskały wielbicieli na Starym Kontynencie. Rosnące zainteresowanie nowymi gatunkami zainicjowało liczne ekspedycje naukowe, które penetrowały w XIX i XX wieku dzikie i trudno dostępne tereny Azji, szczególnie Chiny i Birmę. Celem eksploracji było pozyskanie nasion lub sadzonek nowych gatunków, które następnie introdukowano w krajach europejskich. Najpiękniejsze kolekcje różaneczników powstały wówczas w Anglii i do dziś można je podziwiać.

Gatunki botaniczne, bardzo cenne dla kolekcjonerów, zazwyczaj nie mają takiej wartości dekoracyjnej jak mieszańce odmianowe, które uzyskano dzięki prowadzonym pracom hodowlanym. Zapoczątkowano je w Anglii w pierwszej połowie XX wieku, aby pozyskać nowe, atrakcyjne odmiany różaneczników przydatne do uprawy w przydomowych ogrodach. Pierwszą z nich była odmiana *Rh. 'Hybridum'* powstała po skrzyżowaniu gatunków *Rh. maximum* i *Rh. viscosum* przez Deana Williama Herberta w 1917 roku. W kolejnych latach powstały tysiące nowych, zróżnicowanych odmian, które cieszą właścicieli ogrodów fantastycznym kwitnieniem.

Gatunki i odmiany

Większość różaneczników przydatnych do nasadzeń w Polsce to mieszańce z różanecznikiem fioletowym – zwanym także katawbijskim, jakuszimańskim (*Rh. yakushmanum*), rozesłanym (*Rh. forrestii* var. *repens*) lub z różanecznikiem Williama (*Rh. williamsianum*).

2 Z wypraw naukowych botanicy przywozili cenny materiał roślinny, a także malowidła i szkice; szkic *Rh. barbatum* angielskiego botanika Josepha Hookera

3 Choć to kwiaty najbardziej przyciągają uwagę, ozdobą niektórych różaneczników są liście, np. bordowe od spodu jak u *Rh. neriflorum*...

4 ...lub pokryte kutnerem. U różanecznika 'Hydon Velvet' meszek na liściach jest srebrzysto-brązowy

3

1

2

4

Fot. z archiwum autorki (portret), Shutterstock (nr 1), Plant Illustrations (nr 2), Jan Cieplucha (nr 3 i 4)

Gatunki te zostały użyte w hodowli odmian zaliczanych do tak zwanych grup mieszańców. Pierwsza z nich, *Rhododendron Catawbiense-Hybridum*, to ogromna grupa mieszańców wielokwiatowych o silnie zróżnicowanych cechach: siły wzrostu, kolorystyki i terminu kwitnienia. Ich cechami charakterystycznymi są kwitnienie w kolorze fioletowym oraz to, że zakwitają zwykle najpóźniej.

Do grupy *Rhododendron Yakushmanum-Hybridum* należą krzewy o wolnym wzroście i bardzo regularnym, gęstym pokroju. Większość odmian zmienia kolor kwiatów z różowego na biały, co sprawia wrażenie wielobarwności. Zakwitają wcześniej od różaneczników z poprzedniej grupy.

Odmiany z grupy *Rhododendron Repens-Hybridum* rosną bardzo wolno, tworząc zwarte, poduchowate formy. W wieku około 10 lat z reguły nie osiągają więcej niż 60 cm. Wszystkie kwitną w mniej lub bardziej intensywnym kolorze czerwonym. Odmiany tej grupy zakwitają bardzo wcześniej.

Krzewy z ostatniej grupy mieszańców, *Rhododendron Williamsianum-Hybridum*, kwitną nieco później niż odmiany z grupy *Repens-Hybridum*. Mają zwarty pokrój. Corocznie zawiązują bardzo obficie pąki kwiatowe. Kwiaty są w kolorach od jasnoczerwonego do białego. Odmiany tej grupy wyróżniają nieduże, owalne liście.

5 Biało kwitnący różanecznik 'Calsap' doskonale prezentuje się na tle ciemnozielonych drzew iglastych

Polecane odmiany z grup mieszańców

1 'Alfred'

Łatwa w uprawie odmiana z grupy *Catawbiense-Hybridum*, o jasnofioletowych, fryzowanych kwiatach z oliwkową plamką i jaśniejszym środkiem. Wyróżnia się bardzo gęstym, zwartym pokrojem i grubymi, brązowozielonymi pędami. Liście intensywnie ciemnozielone. Kwitnie bardzo obficie, wytwarza duże, jasnozielone pąki kwiatowe. Kwitnie w drugiej połowie maja. Odporność na mróz: do -22°C. Młode rośliny zaleca się okrywać na zimę.

płatkach. Rośnie powoli (w wieku 10 lat osiąga 0,8-1 m wysokości). Ma bardzo gęsty, kopulasty pokrój. Liście są ciemnozielone, długości do 10 cm, matowe, pokryte srebrzysto-brązowym kutnerem, charakterystycznym dla niektórych odmian z grupy *Yakushmanum-Hybridum*. Odporność na mróz: do -30°C.

1

2 'Gartendirektor Glocker'

Bardzo obficie kwitnąca odmiana z grupy *Williamsianum-Hybridum*, o czerwonoróżowych, brązowo nakrapianych kwiatach. Rośnie powoli, 10-letnie krzewy osiągają 0,7 m wysokości i 0,9 m szerokości. Pokrój jest zwarty, kopulasty. Liście są niewielkie, owalne, ciemnozielone. Pąki – brązowozielone. Odporność na mróz: do -25°C.

2

3

3 'Baden Baden'

Jedna z najładniejszych odmian z grupy *Repens-Hybridum* o szkarłatnoczerwonej barwie kwiatów. Rośnie powoli, osiągając w 10 lat 0,6-0,8 m wysokości. Ma zwarty, gęsty pokrój. Liście są niewielkie, owalne, ciemnozielone. Kwitnie bardzo wcześniej – pod koniec kwietnia. Odporność na mróz: do -22°C. Młode rośliny zaleca się okrywać na zimę.

4

4 'Władysław Łokietek' (Helliikki x Koichiro Wada)

Odmiana o delikatnie różowych kwiatach jaśniejszych w środku i fryzowanych

Fot. Jan Cieplucha (5)

5

Niestety, nie wszystkie odmiany należące do wymienionych grup mieszańców są wystarczająco odporne na mróz, co często uniemożliwia ich uprawę w Polsce. Z pomocą miłośnikom różaneczników przychodzą hodowcy nowych, pięknie kwitnących i mrozoodpornych odmian.

Jednym z najbardziej odpornych na mróz różaneczników jest gatunek *Rh. brachycarpum* ssp. *tigerstedtii*, który nie doznał uszkodzeń w arboretum Mustila w Finlandii przy spadku temperatury do -45°C, a także różaneczniki smirnowii (*Rh. smirnowii*) i fioletowy. Zapylenia z ich udziałem prowadzone były już od 1973 roku w Finlandii i doprowadziły do uzyskania nowych różaneczników o wysokiej mrozoodporności. Naukowcy z Uniwersytetu w Helsinkach przetestowali dziesiątki tysięcy roślin, by uzyskać tych kilka wyjątkowych okazów. Należą do nich takie popularne odmiany jak: 'Haaga', 'Helsinki University',

'Hellikki', 'Pohjola's Daughter', 'P.M.A. Tigerstedt', 'Mikkeli' i 'Elviira'.

Najciekawsze odmiany fińskiej hodowli posłużyły zaś do kolejnych krzyżówek prowadzonych już w Polsce. Z wyhodowanych odmian wyselekcjonowano dziećmi najbardziej wartościowych (nie boją się mrozów dochodzących do -30°C) skupionych w serii **Królewskie Rododendrony**. Nazwane na cześć polskich władców odmiany to: 'Bolesław Chrobry', 'Kazimierz Wielki', 'Kazimierz Odnowiciel', 'Władysław Jagiełło', 'Władysław Łokietek', 'Jan III Sobieski', 'Zygmunt III Waza', 'Królowa Jadwiga' i 'Królowa Bona'. Wyróżnia je nie tylko wysoka mrozoodporność, lecz także atrakcyjne kolory kwiatów, gęsty pokrój, ładny wygląd liści, obfite kwitnienie oraz wysoka odporność na choroby. Podobnie jak większość dostępnych w sprzedaży odmian są mieszańcami określanymi jako *Rhododendron hybridum* (nie są przyporządkowane do konkretnej grupy).

6 Właściwie pielęgnowany krzew różanecznika fińskiego 'Helsinki University' będzie zdobił ogród przez wiele lat i odwdzięczy się obfitym kwitnieniem

6

Polecane odmiany z grupy Królewskie Rododendrony

1 'Królowa Jadwiga' ('Haaga' x 'Kabaret')

Kwiaty tej odmiany są różowo-białe, mocno fryzowane, z dużym, czerwobordowym oczkiem, zebrane w kopulaste kwiatostany. Czasami częściowo powtarza kwitnienie jesienią. Krzew rośnie silnie (w wieku 10 lat dorasta do 1,8-2 m), ma gęsty, wyprostowany pokrój. Liście są owalne, ciemnozielone, o długości do 12 cm. Mrozoodporność: do -30°C.

2 'Bolesław Chrobry' ('Hellikki' x 'Rasputin')

Odmiana o gęstym i wzniesionym pokroju oraz podługnych, lekko podwiniętych liściach, które osiągają długość do 12 cm. Kwitnie na intensywnie fioletowy kolor, ma delikatne, brązowe oczko. Krzew rośnie silnie, w wieku 10 lat dorasta do 1,8-2 m. Ceniony jest za obfite kwitnienie i wysoką mrozoodporność (do -30°C).

3 'Jan III Sobieski' ('Haaga' x 'Torero')

Kwiaty tej odmiany są w niespotykanym wśród różaneczników amarantowym kolorze, z żółtym oczkiem. Krzew rośnie wolno, w wieku 10 lat ma prawie 1-1,2 m wysokości. Liście są nieduże (długość do 10 cm), błyszczące i lekko podwinięte. Jasnozielone pąki silnie kontrastują z ciemną zielenią liści. Kwitnie bardzo obficie, najpóźniej ze wszystkich odmian z królewskiej serii. Mrozoodporność: do -30°C.

4 'Kazimierz Odnowiciel' ('Rasputin' x 'Helsinki University')

Odmiana o bardzo efektownych, dużych, silnie otwartych, dwubarwnych kwiatach. Środek kwiatu jest prawie biały, z dużym, jasnobrązowym oczkiem i długimi, białymi pręcikami. Brzegi płatków mają różowofioletowy odcień. Krzew w wieku 10 lat osiąga około

2,2 m wysokości. Jego pokrój jest wzniesiony, wyprostowany. Liście są owalne, lekko błyszczące. Kwitnie bardzo obficie. Mrozoodporność: do -30°C.

5 'Kazimierz Wielki' ('Cardinal' x 'Helsinki University')

Odmiana o czerwonych kwiatach z żółtobrązowym oczkiem. Kwiatostany są duże, szerokie. Pąki – podługne, jasnobrązowe, wyniosłe. Błyszczące, intensywnie ciemnozielone i karbowane liście mają łódkowaty kształt. Osiągają 14 cm długości. Krzew po 10 latach dorasta do 1,4-1,6 m wysokości. Mrozoodporność: do -30°C.

1

2 3

4

Fot. Jan Cieplucha (6)

Szkółka Szmit

OD 1982 ROKU

1500 gatunków i odmian
ponad 200 nowości w tym sezonie
drzewa · krzewy · pnącza · byliny

szmit.pl

e-mail: szmit@szmit.pl tel./fax 23 672 36 27

Pęczcin, ul. Kwiatowa 18
06-400 Ciechanów

Bogactwo kolorystyki różanecznikowych kwiatów **zachęca do tworzenia w przydomowym ogrodzie różnobarwnych kompozycji**, szczególnie dobrze wyglądających na tle innych zielonych roślin

7 Obficie kwitnący biały rododendron jest wspólnym tłem dla różowej azalii

Uroda różaneczników

Różaneczniki to bez wątpienia jedne z najbardziej efektownych krzewów w naszych ogrodach. Zachwycają przede wszystkim kolorami kwiatów i obfitym kwitnieniem. Poza okresem kwitnienia ozdobą różaneczników są liście. Mogą być one małe i owalne (jak u odmian z grupy Williamsianum-Hybridum), bardzo duże i błyszczące (np. u odmiany 'Simona', 'Pearce's American Beauty') lub wąskie i podługne, jak u różanecznika Makina (*Rh. makinoi*). Liście niektórych odmian, zwłaszcza młode z grupy Yakushmanum-Hybridum, dekoruje naturalny, łatwo ścierny kutner (meszek), który niestety, przez niewprawne oko bywa mylony z nalotem spowodowanym chorobą grzybową. Kutner może mieć różną barwę, zazwyczaj jest srebrzysty, jak u różanecznika jakuszimańskiego 'Koichiro Wada' czy 'Yaku Angel', ale może być również śnieżnobiały, ciemnobrązowy, a nawet karmelowy ('Queen Bee'). Kolorowy meszek na liściach mają także niektóre odmiany fińskiej hodowli i z serii Królewskie Rododendrony. Odmiany o niezwykle silnym kutnerze to ponadto mieszańce z różanecznikiem Bureava (*Rh. bureavii*), np. 'Hydon Velvet' (brązowo-srebrzysty meszek) lub 'Teddy Bear' (biały). Niektóre gatunki botaniczne różaneczników odznaczają się z kolei niespotykaną barwą liści – u *Rh. aeruginosum* są one turkusowobłękitne, u *Rh. neriflorum* – bordowe po spodniej stronie. Posadzone w ogrodzie wyglądają wyjątkowo oryginalnie i nadają mu egzotyczny charakter.

Udane kompozycje

Różaneczniki bardzo dobrze prezentują się w grupach powstałych bądź z jednej odmiany, bądź skomponowanych z kilku odmian, aby w czasie kwitnienia uzyskać ciekawe efekty kolorystyczne. Najkorzystniej jest wybierać odmiany w taki sposób, aby zakwitwały sukcesywnie: najwcześniej zakwitają będą te z grupy Repens-Hybridum, następnie Williamsianum-Hybridum, Yakushmanum-Hybridum, a jako ostatnie z grupy Catawbiense-Hybridum. Należy jednak dodać, że w tej grupie pora kwitnienia jest silnie zróżnicowana.

Różaneczniki doskonale czują się i pięknie wyglądają w towarzystwie drzew iglastych, które dają im cień

i chronią je od wiatrów, stwarzając tym samym dobre warunki do rozwoju. Dobrze prezentować się będą także sadzone obok przebarwiających się jesienią drzew liściastych lub innych krzewów o atrakcyjnym ulistnieniu, np. klonów palmowych albo dereni. Z drzew liściastych najlepsze będą te o głębokim systemie korzeniowym, które nie konkurują z różanecznikami w pobieraniu wody i soli mineralnych. Ciekawym uzupełnieniem różanecznikowego założenia będą rośliny o mniejszej od nich sile wzrostu, takie jak wolno rosnące berberysy, krzewuszki czy wrzosey.

Różaneczniki znajdują również zastosowanie jako rośliny soliterowe, szczególnie sadzone na otwartych trawnikach. Do tego typu nasadzeń wybieramy duże, okazałe egzemplarze o zwartym pokroju i gęstym ulistnieniu. Najlepiej będą się prezentować krzewy o średnicy powyżej 1 metra.

W ogrodach niemieckich, holenderskich i szkockich różaneczniki chętnie stosuje się do zakładania wspólnych żywopłotów. Mogą one mieć dziesiątki metrów długości i osiągać nawet 1,5 m wysokości. Krzewy te dobrze znoszą przycinanie i szybko się zagęszczają, tworząc ciemnozielone, obficie kwitnące szpalery. Do tego typu założeń odpowiednie będą odmiany takie jak 'Cunningham's White' czy mieszańce z różanecznikiem fioletowym, np. 'Catawbiense Grandiflorum'.

Nie tylko dekoracja

Olejki eteryczne pozyskiwane z kwiatów i liści różanecznika żółtego (*Rh. luteum*) są stosowane do wyrobu wysokiej jakości perfum o intensywnym, piżmowym zapachu. Ponadto liście, pędy i kwiaty różaneczników zawierają liczne związki chemiczne o działaniu leczniczym. W Mongolii od ponad 200 lat stosuje się napary i nalewki alkoholowe z liści różanecznika złocistego (*Rh. aureum*) w leczeniu przeziębień i stanów zapalnych. Wykazują one działanie podobne do antybiotyków, łagodzą ból i zmęczenie. Herbatę z liści różanecznika Adamsa (*Rh. adamsii*) stosuje się natomiast do regulacji pracy układu nerwowego i krążenia. Silne działanie bakteriobójcze wykazują z kolei wyciągi spirytusowe z różanecznika dahurskiego (*Rh. dahuricum*). Napary i nalewki z liści i kwiatów tego gatunku wykorzystywane są do celów leczniczych w Indiach i Tybecie.

Mity greckie opisują zaś dziwne zachowanie żołnierzy Ksenofonta i Pompejusza, którzy stacjonowali w wiosce otoczonej różanecznikami żółtymi i spożywali miód pochodzący z pyłku tych krzewów. Kwiaty tego gatunku rzeczywiście zawierają substancję o nazwie grajanotoksyna, która wykazuje działanie odurzające. Zainteresowało to twórców filmu o Sherlocku Holmesie, w którym pojawia się motyw trucizny przyrządzonej na bazie ekstraktu z różanecznika żółtego. W naturze zawartość grajanotoksyn w tych roślinach jest niewielka, jednak nie należy ich spożywać. **Więcej roślin** na: www.e-katalogroslin.pl

Fot. Shutterstock

Informator

RÓŻANECZNIKI – UPRAWA I PIELEGNACJA

Stanowisko. Dla różaneczników wybieramy stanowisko półcieniste, osłonięte od wysuszających i mroźnych wiatrów. Jeżeli jednak zapewnimy krzewom odpowiednie podłoże i dostateczną ilość wody w glebie, możemy je posadzić także na stanowisku słonecznym, należy jednak pamiętać o odpowiednim zabezpieczeniu krzewów na zimę. Do uprawy różaneczników wybieramy wystawę północną, północno-zachodnią lub północno-wschodnią.

Sadzenie i podłoże. Najlepszym terminem do sadzenia różaneczników jest wiosna (marzec-maj) oraz jesień (wrzesień-październik). Można się także zdecydować na lato, pamiętając o odpowiednim podlewaniu, lub zimę – ale w czasie, kiedy nie występują mrozy. Różaneczniki potrzebują kwaśnego, próchniczego podłoża o pH 4-5. Takie parametry najlepiej spełnia kwaśny torf o włóknistej strukturze. Sadzenie należy rozpocząć od wykopania możliwie szerokiego dołka (głębokości 30-40 cm) o poszarpanych brzegach. Na glebach ciężkich, gliniastych (rys. 2) zagłębienie powinno być płytsze i szersze. Roślinę umieszczamy tak głęboko, jak rosła w pojemniku. System korzeniowy rododendronów potrzebuje dostępu powietrza, dlatego nie należy ubijać podłoża po posadzeniu. Pod jeden krzew należy przygotować co najmniej 100 l podłoża. Odległość między krzewami powinna wynosić minimum 1 m.

Nawożenie. Rośliny należy nawozić pod

koniec kwietnia, ale nie wcześniej niż 3-4 tygodnie po posadzeniu, mieszankami dla roślin wrzosowatych z dodatkiem siarczanu amonu (30%). Nawozy nie mogą zawierać wapnia. Nawożenie uzupełniające wykonujemy w pierwszej połowie lipca. Późniejsze nawożenie może powodować niewłaściwe wchodzenie roślin w zimowy spoczynek i przemarzanie. Można stosować także nawozy o spowolnionym działaniu (okres uwalniania nie dłuższy niż 4 miesiące). Nie trzeba wtedy stosować nawożenia uzupełniającego.

Podlewanie. Tuż po posadzeniu różaneczniki należy obficie podlać. Gleba cały czas powinna być wilgotna. Na stanowiskach suchych, piaszczystych, w upalne, letnie dni podlewamy przynajmniej raz w tygodniu.

Cięcie. Krzewy różaneczników po posadzeniu nie wymagają cięcia – wykonuje się je tylko, gdy jest niezbędne. Cięcie przeprowadza się przed ruszeniem wegetacji. Stare krzewy można odmłodzić radykalnym cięciem, gdyż rośliny te mają ogromną moc regeneracji.

Inne zabiegi pielęgnacyjne. Po posadzeniu zaleca się ściółkowanie, np. trocinami, igliwem, korą. Ze względu na płytki system korzeniowy różaneczników w ich pobliżu nie należy wzruszać gleby. Chwasty usuwamy ręcznie. Warto usuwać przekwitłe kwiatostany, by rośliny bujniej rosły i obficie kwitły.

Zabezpieczanie roślin na zimę. Właściwie pielęgnowane krzewy są wystarczająco odporne na mróz. Jednak młode rośliny, szcze-

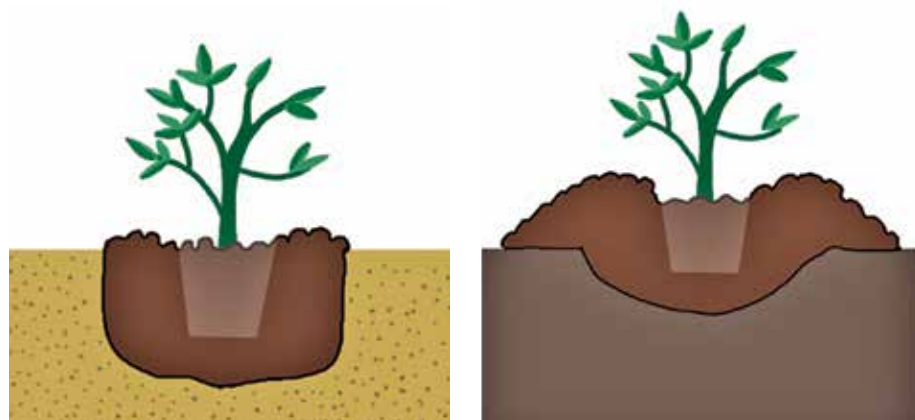
gólnie na stanowisku słonecznym oraz narażone na wiatr, dobrze jest okryć na zimę cieniówką, matą słomianą, pamiętając jednocześnie, aby zapewnić dostęp powietrza (rys. 3). Podwójna siatka cieniująca zapewni im lepsze warunki zimowania. Można także użyć świeżych trocin (możemy nimi zasypać nawet całe małe krzewy). Aby nie doszło do przegrzania roślin, okrycie należy usunąć wiosną jak najwcześniej, lecz po minięciu niebezpieczeństwa wystąpienia silniejszych mrozów.

Choroby i szkodniki. Prawdopodobnie pielęgnowane krzewy są na nie odporne. Na krzewach będących w gorszej kondycji mogą pojawiać się jednak choroby grzybowe. Ich oznaką jest zamieranie pędów lub nekrotyczne plamy na liściach. Należy wtedy opryskać krzewy środkiem przeciwciepłym. Na różanecznikach może występować opuchlak truskawkowiec. Efektem jego żerowania są wgryzy na brzegach liści. Krzewy chronimy, opryskując je preparatami nicieniomymi (eliminując larwy opuchlaka).

? CZAS NA PRZEPROWADZKĘ

Niestety, zdarza się, że liście różaneczników żółkną, a krzewy słabo rosną. Najczęściej jest to spowodowane niewłaściwie wybranym miejscem lub złym podłożem. By temu zaradzić, należy niezwłocznie zmienić stanowisko dla krzewu na nowe o kwaśnym podłożu. Krzewy dobrze znoszą przesadzanie pod warunkiem, że wykopimy je z jak największą bryłą korzeniową.

1. Sadzenie na glebach lekkich, piaszczystych (podłoże: kwaśny torf lub torf z ziemią)

2. Sadzenie na glebach ciężkich, gliniastych (podłoże: kwaśny torf lub torf z lekką ziemią)

www.e-katalogroslin.pl

NOWOŚĆ
W INTERNECIE

najbogatsze
źródło
wiedzy
o roślinach

Rys. Krzysztof Szczygielski na podstawie rysunków Anny Ciepluchy

ZAPLANUJ
ogród!

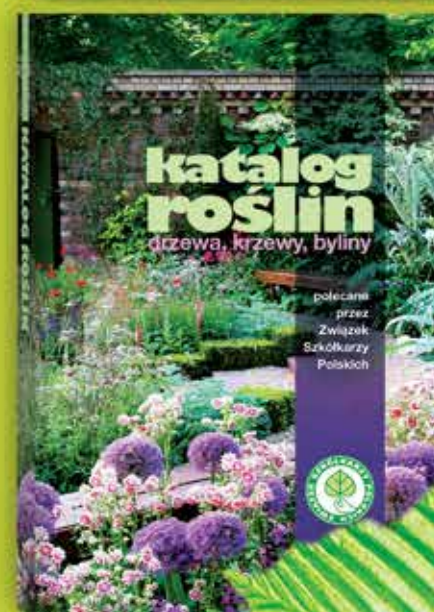
katalog
bylin

polecanych
przez
Związek
Szkółkarzy
Polskich

katalog
róż

polecanych
przez
Związek
Szkółkarzy
Polskich

katalog
roślin

drzewa, krzewy, byliny

polecane
przez
Związek
Szkółkarzy
Polskich

sprzedaj hurtowa i detalicznie

www.KatalogiRoslin.pl